

Nr 209.

Av herr Nilsson, Bror, m. fl., om ökat anslag till hushållningssällskapens allmänna verksamhet.

I årets statsverksproposition, IX H.T., punkt 75, har förordats en höjning av bidraget till hushållningssällskapens allmänna verksamhet från 3 600 000 kronor med 100 000 kronor till 3 700 000 kronor. Härvid har beräknats, att höjningen helt eller delvis skulle efter Kungl. Maj:ts bestämmande få särskilt disponeras för att möjliggöra den ytterligare provisoriska löneförbättring för år 1947 åt sällskapens befattningshavare, som kunde befinnas påkallad utöver den förbättring av detta slag, som fastställts för år 1946. Lantbruksstyrelsen har i sina förslag till anslagsäskanden förordat en höjning av ifrågavarande bidrag med 200 000 kronor till 3 800 000 kronor och samtidigt uttalat, att det föreslagna beloppet borde få användas jämväl för en ytterligare provisorisk förbättring för år 1947 av löneställningen för hushållningssällskapens personal, därest detta med hänsyn till den allmänna löneutvecklingen eller eljest skulle befinnas erforderligt.

I avvaktan på den lönereglering för statens tjänstemän, som är avsedd att genomföras den 1 juli 1947, ha dessa tjänstemän för budgetåret 1945/46 tillerkänts ett tillfälligt lönetillägg och för budgetåret 1946/47 ett provisoriskt lönetillägg. Motsvarande lönetillägg ha beviljats jämväl vissa övriga personalgrupper, exempelvis personalen vid de fasta lantbruksundervisningsanstalterna. I anslutning till genomförandet av den allmänna löneregleringen för befattningshavare i statens tjänst m. fl. borde därför en lönereglering genomföras även för bl. a. de fasta lantbruksundervisningsanstalternas personal. Med åberopande bl. a. av att det närmare utformandet av en sådan lönereglering tarvade ytterligare utredning har emellertid i årets statsverksproposition beräknats, att regleringen skulle uppskjutas och att personalen i stället under nästa budgetår skulle beredas viss förhöjd provisorisk avlösningsförbättring.

Av det nu anförda framgår, att under kalenderåret 1947 — för vilken tid det nu aktuella bidraget till hushållningssällskapens allmänna verksamhet är avsett — utgår visst provisoriskt lönetillägg för tiden intill den 1 juli åt såväl statstjänstemän som en del andra personalgrupper, bl. a. de fasta lantbruksundervisningsanstalternas personal, varjämte för tiden från och med den 1 juli den allmänna löneregleringen gäller för statstjänstemän

m. fl. samt förhöjda provisoriska lönetillägg skola utgå till de fasta lantbruksundervisningsanstalternas personal.

Frågan om en löneroglering för hushållningssällskapens personal har nu under eu följd av år varit aktuell, och frågan torde kunna bringas till en lösning tidigast från och med den 1 januari 1948, enär den med lönerogleringsfrågan sammanhängande frågan om sällskapens omorganisation, enligt vad i statsverkspropositionen anförts, torde kunna lösas tidigast från och med sagda dag. Även under kalenderåret 1947 skulle därför löneförhållandena för sällskapens tjänstemän få förbliva oreglerade. Vid sådant förhållande synes det mycket angeläget, att fullt tillfredsställande provisoriska löneförbättringar utgå till tjänstemännen i fråga under innevarande kalenderår utöver de förbättringar av detta slag, som fastställts för år 1946. I annat fall komma sällskapens redan förut avsevärda rekryteringssvårigheter att onödigtvis ökas och ifrågavarande personalgrupp att utan godtagbara skäl hållas på en lägre lönenivå än jämförbara grupper. En lämplig utgångspunkt för avvägningen av de ytterligare provisoriska löneförbättringarna för år 1947 åt sällskapens befattningshavare synes kunna erhållas i de provisoriska lönetilläggen för budgetåren 1946/47 och 1947/48 åt de fasta lantbruksundervisningsanstalternas personal. Den ytterligare förbättringen för år 1947 av löneställningen för hushållningssällskapens personal synes sålunda böra bliva av i princip samma storleksordning som de provisoriska lönetilläggen under samma tid till jämförbara grupper av de fasta lantbruksundervisningsanstalternas personal.

Enligt upplysningar, som inhämtats i lantbruksstyrelsen, är den i statsverkspropositionen föreslagna förhöjningen med 100 000 kronor av hushållningssällskapens allmänna anslag otillräcklig för att genomföra den löneförbättring för sällskapens personal, som nyss förordats. Nämnda upplysningar giva vid handen, att härför skulle erfordras en anslagshöjning av omkring 300 000 kronor. Då därjämte, såsom även i statsverkspropositionen torde vara avsett, hushållningssällskapens ekonomiska ställning påkallar ökning av sällskapens resurser för andra utgifter än löner, borde bidraget till sällskapens allmänna verksamhet för nästa budgetår beräknas till ett minst 350 000 kronor större belopp än för innevarande budgetår, d. v. s. till ett minst 250 000 kronor större belopp än som i statsverkspropositionen beräknats.

Då emellertid lantbruksstyrelsen nöjt sig med att äska en höjning av anslaget med 200 000 kronor och man torde kunna förutsätta, att den länge planerade lönerogleringen för hushållningssällskapens tjänstemän i samband med omorganisationen av sällskapens verksamhet vid årets riksdag kommer att genomföras och gälla från den 1 januari 1948, få vi nöja oss med att yrka på en höjning med det av lantbruksstyrelsen förordade beloppet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till Bidrag till hushållningssällskapen: Hushållningssällskapens allmänna verksamhet för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 3 800 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1947.

B. A. Nilsson.

Ivar Persson.

John Björck.

Lennart Bondeson.

Carl Beck-Friis.